

Molí de la Frontera

Calldetenes

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Entorn rural de Calldetenes. Molí de la Frontera s/n (08506 Calldetenes)
Emplaçament	Des de mas La Frontera, cal agafar el camí que mena al molí, uns 200 metres amunt

Coordenades:

Latitud:	41.92694
Longitud:	2.29833
UTM Est (X):	441823
UTM Nord (Y):	4641903

Classificació

Número de fitxa	08037 - 37
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani
Segle	XIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Tot i que l'edifici s'ha mantingut, no hi ha hagut una política per part dels propietaris de conservació dels elements propis del molí. D'altra banda durant la realització de l'inventari tampoc ha estat possible veure'ls directament i fer una valoració exhaustiva del seu estat de conservació.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí; IPA núm.28. ACCN:22516
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada

Titular: Ref. cad.: 003A00078
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dg., 07/01/2007 - 01:00

Descripció

Edifici que acull l'obrador del molí que pertanyia a la casa de la Frontera, i l'habitatge del moliner que hi treballava. Aprofitava l'aigua del Torrent de Sant Martí. Es tracta d'un edifici amb una planta en forma de L, ja que el tram de la vivenda del moliner sobresurt un tros en direcció a ponent, creant un angle recte a l'entrada de l'edifici. Mentre que l'obrador es cobreix amb una coberta a dues aigües, la vivenda compta amb dues teulades inclinades, ja que el tram de vivenda que s'escau adossat a migdia de l'obrador, té una alçada inferior, i compta amb una teulada inclinada independent, que comença sota l'ala de la coberta de l'obrador. Es tracta d'una construcció feta en mur de mamposteria irregular amb les cantonades reforçades per carreus quadrangulars ben escairats, que conserva restes de l'arrebossat exterior. Té planta baixa i primer pis, i s'ha aixecat aprofitant un lleuger desnivell de terreny en direcció a ponent, de tal manera que el primer pis es converteix en planta baixa al sector de llevant. L'obrador s'aixeca una mica més amb un pis sota teulada. La façana principal es troba encarada a ponent, i en realitat es tracta d'una façana doble formada per l'escaire que crea la vivenda que sobresurt en sentit perpendicular a l'obrador. La façana de l'obrador s'encara a ponent i compta amb porta d'accés situada a tocar de l'escaire que es remata a la part superior per una llinda de fusta. Al cantó esquerre s'obre un petit finestró sota el qual es detecta l'arcada que dóna accés al carcabà del molí. Al primer pis s'obren dues finestres de diferents mides sense cap element ornamental. El tram de façana de la vivenda que conforma l'angle recte de l'escaire s'encara al nord i s'obre amb un portal allindat situat a tocar de l'escaire, i per tant del portal d'accés a l'obrador, que s'ha reforçat a la part superior amb un seguit de fileres de maó. També el brancal dret es troba refet amb maó. Al primer i segon pis s'obre una finestra reforçada amb maons. La façana nord de l'edifici no té obertures, a excepció d'un petit finestral situat a la planta baixa, actualment tapiat. La façana de llevant té adossada al cantó nord la bassa del molí, que arriba a l'alçada del pis sota teulada. Allà s'aprecia una finestra rectangular i una altra a una alçada intermitja, a tocar de la cantonada. Al cantó de migdia d'aquesta façana s'adossa una teulada inclinada que crea un cobert. Sobre la façana, ja al cos de la vivenda, s'obre una finestra i un finestró. La façana de migdia és la que ha estat objecte d'algunes obres els darrers anys, ja que aquesta part de la casa ha estat arreglada com a segona residència. S'observen un seguit d'obertures, entre elles una porta allindada i algunes finestres, totes elles obertes recentment. A la façana de ponent de la vivenda s'observen dos finestrans a la planta baixa i una finestra al primer pis reforçades amb maó. La cadireta del molí va quedar afectada per les obres de l'eix transversal i es va tornar a refer amb formigó. Reparteix l'aigua de la bassa de Rosanas entre el torrent i el rec de la bassa del molí de la Frontera. La bassa de planta rectangular, es troba actualment engolida per la vegetació. L'obrador té dues moles i al costat una cuina gran que utilitzava el moliner. Una de les moles té el riscle que data del 1948. El carcabà és la part del molí on es fa caure l'aigua sobre el rodets i aquest fa rodar la mola volandera de l'obrador. Els dos rodets són més moderns i fets de ferro. A ponent del molí es troba el sedimentador, que són dos dipòsits on es deixa reposar l'aigua el rec i es sedimenten la sorra i el carbó. L'aigua decantada s'utilitzava a la casa del Molí de la Frontera. En el mateix marge hi baixa un rec fet de pedra, que condueix l'aigua en una canonada cap a la bassa del Verdaguer, i d'aquesta cap a la bassa del Blanqueig on havia les hortes del poble.

Observacions:

Al costat del molí, sota la resclosa, es troba ubicat un pou. És el començament de la mina d'aigua de la Frontera.

Història

Tot i que es desconeix la data en la qual va ser construït, aquest molí ha de ser tan antic com la resta dels molins del municipi - segles XII-XIII- . L'any 1232 els habitants dels dos masos Frontera -Jussà i Sobirà- , Arnau de Frontera i Bernat de Frontera, van arribar a un acord per la utilització del molí, que tenien a mitges, i van pactar disposar-ne una setmana cada un, a setmanes alternes, a comptar des de la posta de sol del dissabte. Deixà de funcionar als anys 70 del segle XX.

Bibliografia

AA.DD (1985) Inventari de Patrimoni Arquitectònic. Direcció General de Patrimoni Cultural. Generalitat de Catalunya. AA.DD. (1995) Calldetenes. Imatges en el temps. Primera part (1911-1960). Ajuntament de Calldetenes. Calldetenes VILAMALA I SALVANS, J (2002) De Sant Martí de Riudeperes a Calldetenes. Passat i present d'un poble viu. Ed. El Mèdol. Calldetenes.

